

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 23

van **STEFAAN SINTOBIN**

datum: 5 oktober 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Natuurherstelmaatregelen - Weersimpact op de uitvoeringsmogelijkheden

In Vlaanderen waakt het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) over de correcte naleving van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

Wanneer ANB in die optiek vaststelt dat historische permanente graslanden in VEN-gebied, waarbij voor deze graslanden een nulbemesting en vegetatiewijzigingsverbod geldt, alsnog mechanisch gescheurd en met cultuurgewassen beplant worden, dan volgt voor de overtreder in regel een proces-verbaal, alsook een bestuurlijke maatregel die het herstel in de oorspronkelijke toestand oplegt (VEN: Vlaams Ecologisch Netwerk). In concreto houdt die herstelmaatregel desgevallend het opnieuw inzaaien van de aangetaste percelen in met een door ANB opgelegde grassoort, en dat binnen een door ANB opgelegde termijn.

Van een gespecialiseerde overheidsdienst als ANB mag worden verwacht dat zij bij de uitvoering van dergelijke herstelmaatregel oordeelkundig rekening houden met alle omgevingsfactoren, inzonderheid wat betreft verwachte temperatuur en neerslaghoeveelheid, die een significante impact kunnen hebben op het inzaaien en de groei van de opgelegde gewassoort.

Vanuit de landbouwsector signaleert men echter dat ANB niet altijd even zorgvuldig en oordeelkundig tewerk gaat wat betreft het opleggen van natuurherstelmaatregelen. Een voorbeeld zal dat duidelijk maken.

In Berlare (Oost-Vlaanderen) stelt ANB op 9 mei 2023 vast dat het hoger beschreven type grasland werd gescheurd, alsook dat het getroffen perceel met zonnebloemenzaden werd ingezaaid. (PV DE.64J.H2.160078/23). Pas op 5 juni 2023, bij de aanvang van een hittegolf- en droogteperiode waarbij de maximumtemperatuur in Berlare tijdens de maand juni oploopt tot maar liefst 32°C, volgt vanuit ANB een bestuurlijke maatregel die de eigenaar op straffe van dwangsom verplicht om het perceel tegen uiterlijk 30 juni 2023 opnieuw in te zaaien met Italiaans raaigras.

Het hoeft geen verder betoog dat de kiem- en groeikansen van Italiaans raaigras onder dergelijke klimatologische omstandigheden zo goed als nihil zijn, maar onder druk van de dwangsom waarmee ANB dreigt, voert de perceeleigenaar de opgelegde herstelmaatregel uit.

Het resultaat laat zich echter raden, het ingezaaide raaigras komt niet tot ontwikkeling en enkel onkruid kan zich op het perceel ontwikkelen.

Op 26 augustus 2023 stelt ANB laconiek vast dat "het perceel op onvoldoende wijze is hersteld", waarna op 29 augustus 2023 vanuit ANB een nieuwe aanmaning volgt.

Volgens deze aanmaning, dient de perceeleigenaar, midden in een nieuwe hittegolf- en droogteperiode waarbij de maximumtemperatuur tijdens de maand september in Berlare oploopt tot zelfs 33°C, het onkruid op het perceel tegen uiterlijk 30 september 2023 te maaien waarbij hij nieuw Italiaans raaigraszaad tussen dit maaisel dient door te zaaien. Het hoeft geen verder betoog dat de kiem- en groeikansen onder dergelijke omstandigheden opnieuw zo goed als onbestaande zijn, alsook dat deze tweede door ANB uitgevaardigde herstelmaatregel voor de perceeleigenaar alleen maar opnieuw tot volkomen zinloze inspanningen en kosten leidt.

1. Deelt de minister het standpunt dat ANB bij het uitvoeren van natuurherstelmaatregelen, steeds zorgvuldig en oordeelkundig rekening moet houden met alle omgevingsfactoren, inzonderheid wat betreft verwachte temperatuur en neerslaghoeveelheid, die een significante impact kunnen hebben op de succesvolle uitvoering van dergelijke maatregelen zodat het beoogde natuurherstel maximaal gewaarborgd wordt en de kosten voor de uitvoerders niet zinloos oplopen? Zo niet, waarom niet? Zo ja, op welke manier wordt binnen ANB de kwaliteit, zorgvuldigheid en oordeelkundigheid van de uitgevaardigde natuurherstelmaatregelen geborgd?
2. Is de minister van oordeel dat natuurherstelmaatregelen waarbij ANB op straffe van dwangsom oplegt om raaigrassoorten in te zaaien of tussen onkruidmaaisel door te zaaien tijdens langdurige hittegolf- en droogteperiodes, waarbij de maximumtemperaturen tot boven 30°C oplopen, kunnen worden beschouwd als zorgvuldige en oordeelkundige beslissingen van haar gespecialiseerd overheidspersoneel? Zo ja, op welke wetenschappelijke argumenten steunt de minister zich? Zo niet, welke maatregelen zal de minister uitvoeren om binnen ANB de kwaliteit, zorgvuldigheid en oordeelkundigheid van de uitgevaardigde natuurherstelmaatregelen te optimaliseren en waarborgen?

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD

op vraag nr. 23 van 5 oktober 2023

van **STEFAN SINTOBIN**

1. Ik ben van mening dat wanneer herstelmaatregelen worden opgelegd zij effectief natuurherstel moeten beogen, redelijk en proportioneel moeten zijn en dat een haalbare uitvoeringstermijn moet worden opgelegd. Ook Natuurinspectie deelt dit standpunt. Intern binnen Natuurinspectie bestaan dan ook richtlijnen voor onder andere de hersteltermijn bij een opgelegde bestuurlijke maatregel. De hersteltermijn betreft altijd een periode die langer duurt dan de periode waarbinnen een weersvoorspelling als voldoende betrouwbaar kan betiteld worden.

De informatie over het voorbeeld waarop deze vraag gebaseerd is, is niet volledig, incorrect en wijkt af van de reële feiten uit het onderzoek. Gelet op de geheimhoudingsplicht kan ik hier niet verder op ingaan. Wel betreur dat schriftelijke vragen worden gebruikt om, al dan niet correcte, informatie verkrijgen of te verspreiden over handavingsdossiers.

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) houdt bij de uitvoering van opgelegde maatregelen rekening met extreme weersomstandigheden. Indien extreme weersomstandigheden de uitvoering belemmeren, wordt er rekening mee gehouden bij de uitvoeringstermijnen.

2. Ik verwijs naar mijn antwoord op vraag 1. Er werd zoals gesteld in uw vraagstelling in het aangehaalde voorbeelddossier trouwens geen dwangsom opgelegd.